Dosarul nr. 3-30/23
2-23059461-12-3-26042023

H O T Ă R Â R E

Dispozitivul hotărârii pronunțat la 21 august 2024 or. Ialoveni
Cererea de apel și cererea de eliberare a hotărârii motivate depuse la 26 august 2024
Hotărârea motivată redactată la 29 august 2024

Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni
Instanţa de judecată, compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrativ Diana Corlăteanu
Grefierul Irina Bolduratu

examinând în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ inițiată de Paniș Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, în partea ce-l vizează pe Paniș Alexei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, și anume, Decretul de numire/confirmare în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă,

A C O N S T A T A T :

La 26 aprilie 2023, Paniș Alexei a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, solicitând anularea actului administrativ individual defavorabil nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, în partea ce-l vizează pe Paniș Alexei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, și anume, Decretul de numire/confirmare în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.74 din 15 martie 2017, în temeiul art.116 alin.(l) alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova şi art.11 alin.(1) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău pe un termen de 5 ani.

A susținut că, art.116 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova (în redacţia la momentul emiterii Decretului nr. 74 din 15 martie 2017) prevedea că, judecătorii instanţelor judecătoreşti se numesc în funcţie de Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în condiţiile legii. Judecătorii care au susţinut concursul sunt numiţi în funcţie pentru prima dată pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii vor fi numiţi în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă, stabilit în condiţiile legii. La rândul său, art.11 alin.(1) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (în redacţia la momentul emiterii Decretului nr.74 din 15 martie 2017) prevedea că, judecătorii judecătoriilor şi judecătorii curţilor de apel se numesc în funcţie, din numărul candidaţilor selectaţi prin concurs, de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidaţii selectaţi, care întrunesc condiţiile specificate la art.6, se numesc în funcţia de judecător iniţial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sunt numiţi în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani.

În acest sens a menționat că, art.116 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova din 1 aprilie 2022 a suportat modificări, având următorul conținut, și anume, „judecătorii instanţelor judecătoreşti se numesc în funcţie, în condiţiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Preşedintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii”.

Din 26 august 2022, art.11 alin. (1) al Legii nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului prevede că, judecătorii se numesc în funcţie, din rândul candidaților selectați în urma concursului, de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorii sunt numiţi în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani.

Deși, prevederile art.116 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova şi art. 11 alin.(1) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului au suferit modificări în sensul în care a fost exclus termenul de 5 ani de numire a judecătorilor pentru asigurarea stabilității mandatului şi inamovibilității judecătorilor, precum şi a garanta independența autorității judecătorești, după ce au intrat în vigoare prevederile menite să excludă perioada de „testare politică de 5 ani” pentru reconfirmarea magistraților în funcție, la 8 noiembrie 2022 Președintele Republicii Moldova a emis refuzul nr.01-06-54, prin care, în temeiul art.11 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului a respins candidatura sa pentru a fi numit în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

De altfel, art.11 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului prevede expres că, Preşedintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în

funcţia de judecător şi numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcţia respectivă, de încălcare de către acesta a legislaţiei sau de încălcare a procedurilor legale de selectare şi promovare a lui.

Așadar, Președintele Republicii Moldova în motivarea refuzului nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022 a indicat că, în cazul judecătorului Paniş Alexei, conform informaţiilor recepţionate, magistratul a avut în gestiune şi a făcut parte din complete de judecată care au examinat dosare de rezonanță, iar în procesul de examinare a acestor dosare au fost emise hotărâri/decizii dubioase, ceea ce creează suspiciuni de părtinire şi executare a unor ordine din zona politicului. Judecătorul Paniş Alexei, conform informațiilor prezentate de CSM a participat în anul 2019, de rând cu alți judecători la acţiuni ilegale, în interes de grup, prin care au boicotat activitatea organului de autoadministrare judecătorească şi a unor judecători din instanțele judecătoreşti, pentru a nu permite Plenului Consiliului Superior al Magistraturii să examineze sesizarea Procurorului General interimar referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală a unui judecător. Iar, conform informaţiilor prezentate de către Centrul Naţional Anticorupţie, în cazul lui Paniş Alexei există diferenţe dintre veniturile declarate şi proprietăţile obţinute.

Reclamantul consideră refuzul nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022 ca fiind un act administrativ individual defavorabil, în sensul art. 5 și 10 alin. (1) ale Codului administrativ, ca fiind ilegal, ce contravine art. 21 și 36 ale Codului administrativ, defavorabil în virtutea art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ*,* motiv pentru care a înaintat prezenta acțiune, or, Președintele Republicii Moldova nu avea temeiuri de fapt şi de drept pentru a respinge candidatura sa pentru a fi numit în funcţia de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Or, prevederile art. 11 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului impunea condiții imperative autorității publice vizate pentru a putea respinge numirea în funcţie, şi anume, existenţa unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcţia respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

Iar, la caz, condiţia în cauză nu a fost întrunită, dovada acestui fapt servind însuşi răspunsul instituţiei prezidenţiale la cererea de acces la materialele dosarului administrativ.

Reclamantul, a specificat că, în esenţă, refuzul numirii sale în funcţia de judecător până la atingerea plafonului de vârstă nu este susținut de careva argumente plauzibile sau probe şi denotă o conduită subiectivă autorității publice vizate.

Mai mult, la emiterea refuzului nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022, Preşedintele Republicii Moldova şi-a arogat competențele mai multor autorităţi

publice, contrar competenţelor conferite de Constituţia Republicii Moldova şi a acţionat cu rea-credinţă.

În susținerea concluziei date a reliefat că, până la emiterea refuzului nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, a expediat în adresa instituţiei prezidenţiale, prin intermediul poştei electronice, copia ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale şi clasare a procesului penal din 29 august 2022, emisă de Procuratura Anticorupție, din care rezultă că pretinsele acţiuni de îmbogăţire ilicită ale judecătorului Paniş Alexei au fost obiect de examinare la organul de urmărire penală şi că prin raporturi de analiză operațională pentru identificarea veniturilor si cheltuielilor s-a stabilit că, pentru perioada deținerii funcției publice în perioada anilor 2015 - 2021 suma veniturilor excedă suma cheltuielilor.

În aceeași ordine de idei, a enunțat că a expediat în adresa instituţiei prezidenţiale, prin intermediul poştei electronice, copia procesului-verbal cu privire la verificarea declarațiilor de avere şi interese personale nr.578/02 din 24 octombrie 2022, emis de Autoritatea Naţională de Integritate în privinţa sa, act prin care inspectorul de integritate a notat lipsa aparenței unei diferenţe substanțiale între veniturile obţinute, cheltuieli realizate şi averea dobândită a subiectului declarării, precum şi lipsa aparențelor de nedeclarare a unor conflicte de interese, incompatibilități şi restricţii.

A notat că, este evident că, Președintele Republicii Moldova a acţionat cu rea-credință, or, deşi a indicat în refuzul nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022 precum că Centrul Naţional Anticorupţie a prezentat informații despre discrepanţa averii deţinute, aceiași autoritate a întocmit raportul de analiză operațională reţinut de Procuratura Anticorupţie, ca act care confirmă lipsa dubiilor la capitolul legalității veniturilor şi proprietăţilor obţinute de magistratul, Paniș Alexei.

În plus, același Centru Naţional Anticorupţie prin răspunsul nr.02/183545 din 9 decembrie 2022 a comunicat în mod oficial Consiliului Superior al Magistraturii şi Inspecției Judiciare că, nu există procese/petiţii/sesizări/cauze penale gestionate/examinate de Centru referitor la pretinsa îmbogățire ilicită sau integritate profesională.

Astfel, nu doar că nu există careva probe în susținerea concluziilor privind pretinsa îmbogățire ilicită sau discrepanță dintre veniturile şi cheltuielile magistratului Paniş Alexei, ci există acte oficiale, emise de Procuratura Anticorupţie, Centrul Naţional Anticorupţie şi Autoritatea Naţională de Integritate, care confirmă lipsa dubiilor la capitolul caracterului licit al averii deţinute.

În partea ce vizează pretinsa emitere a hotărârilor dubioase, părtinire şi executarea ordinilor din zona politicului, urmează a fi remarcat că noţiunea de „hotărâre dubioasă” este una improprie procedurii civile, penale, contravenționale sau de contencios administrativ. Or, nici CtEDO nu operează cu asemenea noțiuni.

Reclamantul a invocat că, atât din conținutul refuzului nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022, cât şi din materialele dosarului administrativ nu poate fi reţinut cel puţin un indiciu care să permită identificarea hotărârii sau hotărârilor „dubioase" din punctul de vedere al Președintelui Republicii Moldova, însă la acest capitol intuiește că Președintele Republicii Moldova este în dezacord cu soluţia dată de judecătorul Paniş Alexei în cauza de contencios administrativ iniţiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova, prin care a solicitat anularea Decretului Președintelui Republicii Moldova cu nr.104-IX din 28 mai 2021 „Privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.l747-VIII din 2 septembrie 2020".

A menționat că, într-adevăr la 31 decembrie 2021 a fost pronunțată o hotărâre, prin care a anulat Decretul emis de Președintele Republicii Moldova, iar hotărârea în cauză a fost criticată ulterior inclusiv de Președintele Republicii Moldova. Deși, Preşedintele Republicii Moldova a fost în dezacord cu soluţia instanţei de judecată, părţile dosarului nu au sesizat Colegiul Disciplinar sau organul de urmărire penală pe marginea unor pretinse acţiuni ilegale.

A subliniat că, este important a fi reținut că în Avizul Comun al Comisiei de la Veneţia pe Proiectul de Lege privind evaluarea externă a judecătorilor şi procurorilor, adoptat în cadrul celei de-a 134-a sesiuni plenare (Veneţia, 10-11 Martie 2023), Comisia de la Veneţia a indicat expres că, extinderea noțiunii de „acte arbitrare" este arbitrară si contrară principiului securității juridice şi al caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești. Nu poate fi concluzionat că un judecător a emis un act arbitrar dacă pur şi simplu autoritatea nu este de acord cu rezultatul cauzei respective sau cu raționamentul juridic. Nici măcar actele anulate în apel nu pot fi considerate „arbitrare", cu excepţia cazului în care instanţa dovedeşte că acestea au fost adoptate cu rea-credinţă sau ca urmare a unei neglijenţe grave şi evidente".

Totodată, un fost consilier prezidențial a sesizat atât Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, cât şi Procuratura Generală a Republicii Moldova şi Autoritatea Naţională de Integritate invocând pretinse ilegalități admise în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ indicate supra.

Pe când, Autoritatea Naţională de Integritate s-a expus la acest capitol prin procesul-verbal de refuz al inițierii controlului nr.90/16 din 2 februarie 2022, iar în motivarea acestui act, inspectorul de integritate a indicat expres că, acțiunile judecătorului „*...nu denotă aparența de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese".*

La rândul său, Colegiul disciplinar a examinat sesizarea consilierului pe marginea pretinselor acțiuni ilegale admise de judecător, în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ indicate supra, iar din hotărârea nr.16/4 din 22

aprilie 2022 rezultă expres că, la examinarea acțiunii judecătorul nu a admis anumite încălcări.

La fel, Procuratura Anticorupție a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale şi clasarea procesului penal din 29 august 2022, în care se indică expres că, nu a fost constatat faptul că hotărârea adoptată ar fi contrară legii, nu a fost constatată existența conflictului de interese, nu a fost constatată săvârșirea anumitor acțiuni ilegale, nefiind constatate careva acțiuni ale judecătorului Paniş Alexei care ar depăși limitele drepturilor şi atribuțiilor oferite de lege la emiterea hotărârii din 31 decembrie 2021. Respectiv, nu poate fi reţinută comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 Cod penal, deoarece repunerea în funcție a lui Clima Vladislav a fost făcută în temeiul legii, ca urmare a admiterii cererii de chemare în judecată, de anulare a decretului.

A accentuat că, în privinţa sa nu există nicio procedură pendinte în cadrul Colegiului disciplinar şi în privința sa nu au fost constatate careva încălcări admise în procesul de examinare a cauzelor în toată perioada de activitate.

A punctat că, în partea ce ţine de informaţiile prezentate de Consiliul Superior al Magistraturii precum că, ar fi participat în anul 2019, împreună cu alţi judecători la acţiuni ilegale că, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ colegial şi urmează a fi făcută distincție între careva scrisori semnate unipersonal de către o persoană terţă şi poziţia oficială a Consiliului Superior al Magistraturii.

Or, însăşi expunerea precum că, ar fi urmărit blocarea activității Consiliului Superior al Magistraturii în scopul de a nu permite Plenului Consiliului Superior al Magistraturii să examineze sesizarea Procurorului General interimar referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală a unui judecător, se califică conform prevederilor art.303 din Codul penal - Amestecul în înfăptuirea justiţiei şi în urmărirea penală, însă asemenea procese pur şi simplu nu au fost intentate, deoarece, *apriori,* este în prezenţa unor acţiuni care se înscriu perfect în limitele legale.

Acest fapt se confirmă şi prin Decretul nr.667-IX emis de Preşedintele Republicii Moldova la 17 octombrie 2022, prin care a fost numit în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă judecătorul Sîrbu Victor, împreună cu care a semnat în anul 2019 cererile adresate Consiliului Superior al Magistraturii și instanțelor de judecată, însă faţă de acesta nu au existat careva rezerve.

Această conduită este una discriminatorie şi inegală, or, art.23 alin.(1) şi (2) din Codul administrativ prevede expres că, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectând principiul egalităţii şi nediscriminării. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

A evidențiat că, organul de urmărire penală și Procurorul General, al cărui demers la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală a unui judecător se prepune că, 1-ar fi tergiversat, nu au observat/sesizat anumite încălcări în acțiunile judecătorilor care au optat pentru debarcarea fostului Președinte interimar al Consiliului Superior al Magistraturii şi a altor persoane care au servit unui alt regim.

Așadar, este cert stabilită lipsa circumstanțelor care ar dicta soluția Președintelui Republicii Moldova prin refuzul nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022, or, motivele invocate în acest sens sunt lipsite de un suport probatoriu.

Despre lipsa de temei legal al actului administrativ individual de neconfirmare în funcția de judecător până la plafon, a accentuat şi Inspecția Judiciară de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, care a examinat circumstanțele indicate în refuzul nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022 şi prin Nota informativă din 16 decembrie 2022 a constatat lipsa circumstanțelor/probelor de incompatibilitate a candidatului cu funcţia respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare şi promovare a lui.

De asemenea, refuzul nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022 este un act administrativ individual ilegal, deoarece prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr.38 din 7 decembrie 2021 s-a subliniat că, în măsura în care, după expirarea termenului de 5 ani, judecătorul care întrunește condițiile prevăzute de lege şi care a fost evaluat pozitiv de Colegiul de evaluare este numit în funcție până la atingerea plafonului de vârstă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2023, acțiunea inițiată de Paniș Alexei a fost strămutată pentru examinare la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni – instanță specializată în materia contenciosului administrativ. (f.d. 90-91)

Prin încheierea din 2 august 2023 a judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, în temeiul art. 205, 216, 219, 221 și 230 ale Codului administrativ, s-a acordat pârâtului un termen de 15 zile, din data recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea referinței scrise privind admisibilitatea și temeinicia acțiunii de contencios administrativ și dosarul administrativ. (f.d. 100-102)

Copia de pe acțiune și copia încheierii din 2 august 2023 a judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, au fost recepționate de pârât la 7 august 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar. (f.d. 106)

Prin referința depusă prin e-mail la 22 august 2023, și ulterior prin intermediul oficiului poștal la 23 august 2023, instituția prezidențială a pledat pentru declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă. (f.d. 108-119)

În susținerea acesteia a invocat că, scrisoarea Președintelui Republicii Moldova nr. 01-06-54 din 8 octombrie 2022, prin care a fost respinsă confirmarea magistratului Paniș Alexei în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, nu reprezintă, prin definiție, act administrativ individual, în sensul art. 10

din Codul administrativ, ci reprezintă o operațiune administrativă, în sensul art. 15 din Codul administrativ, efectuată de Președintele Republicii Moldova în cadrul procedurii administrative inițiate de către Consiliul Superior al Magistraturii în privința propunerii de numire în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Respectiv, acțiunile instituției prezidențiale nu pot forma în sine obiectul unei proceduri administrative distincte, fiind niște acțiuni intermediare într-o procedură administrativă care este în derulare la moment.

Corespunzător a indicat că, procedura de numire în funcție a judecătorilor reprezintă în sine o procedură administrativă care se realizează în mai multe etape, și anume, desemnarea și înaintarea propunerii de către Consiliul Superior al Magistraturii, emiterea decretului de numire în funcție a judecătorului, după caz, respingerea candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii, respectiv, înaintarea propunerii repetate de către Consiliu și emiterea decretului de numire în funcție a judecătorului.

Astfel a conchis că, în speța descrisă, procedura administrativă de examinare a propunerii de numire în funcție a judecătorului nu a fost finalizată, urmând să se desfășoare următoarea etapă stabilită de lege – verificarea temeiurilor invocate pentru respingerea candidaturii, după caz, înaintarea repetată a propunerii de numire în funcție de judecător, și doar ulterior realizării procedurii descrise, persoana vizată ar fi în drept să înainteze acțiune în contenciosul administrativ.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 13 octombrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea inițiată de Paniș Alexei. (f.d. 187-198, vol.I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2024, s-a anulat încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 13 octombrie 2023 și s-a remis cauza pentru examinare la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, în același complet de judecată. (f.d. 236-242, vol.I)

În ședința de judecată, reclamantul Paniș Alexei a pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat. Suplimentar a menționat că, prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din 11 ianuarie 2024, de către Procuratura Anticorupție s-a dispus începerea urmăririi penale pe faptul - *fals în acte publice săvârșit prin înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false săvârșite în interesul unui grup criminal organizat, infracțiune prevăzută de art. 332 alin. (2) lit. c) Cod penal.* Conform procesului-verbal al Inspectoratului de Integritate al ANI nr. 475/22 cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale din 31 octombrie 2023, s-a constatat lipsa aparenței existenței unei diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte și averea dobândită pe de altă parte, de către subiectul declarării de Alexei Paniș, judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și membrii familiei

sale. La fel, a relatat că, prin Raportorul de analiză operațională al CNA nr. 20230159 din 7 septembrie 2023, nu s-au stabilit anumite discrepanțe între venituri și cheltuieli, iar dânsul în resursele informaționale interne, nu figurează. A mai menționat că, nu deține scrisoarea CNA ***** și anexele la aceasta, care este atribuită la secret de stat și aceasta nu este de găsit, deși a fost solicitată de la Consiliul Superior al Magistraturii și de la Procuratura Anticorupție.

Fiind prezentă la ședința de judecată, reprezentantul instituției prezidențiale, Alina Morarescu, a solicitat în principal declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă, iar în secundar, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Audiind reclamantul și reprezentantul pârâtului, analizând piesele dosarului prin prisma pertinenței și admisibilității, în raport cu argumentele invocate în acțiune și referința depusă, precum și cu normele legale incidente speței, instanța de judecată, concluzionează că acțiunea este admisibilă, însă urmează a fi respinsă, din următoarele aspecte ce succed.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ: I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; III. respectarea cerințelor de formă și

conținut a acțiunii în contencios administrativ; IV. respectarea procedurii prealabile; V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii; VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2024, se atestă că, judecătorul primei instanțe a omis să stabilească starea de fapt și felul acțiunii depuse, inclusiv să se expună asupra pretenției cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și asupra faptului dacă pretenția cu privire la anularea scrisorii nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, în partea ce-l vizează pe Paniș Alexei, nu reprezintă o operațiune administrativă, care poate fi contestată.

Astfel, reținând cele relatate în decizia instanței ierarhic superioare și stabilind în ședința de judecată de rând cu reclamantul tipul acțiunii în contencios administrativ, și anume că, acțiunea depusă de Paniș Alexei reprezintă acțiune în obligare, instanța de judecată concluzionează că, ultimul a formulat o acțiune în obligare.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că, acțiunea este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale – având la bază încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2023, în termenul prevăzut de lege, cu respectarea procedurii extrajudiciare, fiind contestată scrisoarea instituției prezidențiale, cu solicitarea de a emite un act administrativ individual favorabil reclamantului, iar prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona despre netemeinicia pretențiilor formulate de reclamant.

În acord cu art. 5 Cod administrativ, *activitatea administrativă* reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 6 Cod administrativ, *procedura administrativă* este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 7 Cod administrativ, *autoritate publică* se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

În accepțiunea art. 10 Cod administrativ, *actul administrativ individual* este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

La art. 11 alin. (1) Cod administrativ, sunt reglementate tipurile actelor administrative individuale, care pot fi*: a) acte defavorabile* – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; *b) acte favorabile* – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Articolul 15 stipulează noțiunea de operațiuni administrative, care sunt manifestările de voinţă sau activităţile autorităţilor publice care nu produc ca atare efecte juridice. *Operaţiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepţia operaţiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terţ.*

În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În sensul art. 16 Cod administrativ, *dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală*. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

În corespundere cu art. 21 Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Prin prisma art.22 alin.(1) și art.219 alin.(1) ale Codului administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Norma consacrată la art. 32 din Codul administrativ stipulează că, *procedura administrativă* se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare

etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Conform art. 36 Cod administrativ, instanţa de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat. Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 38 Cod administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În virtutea art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În temeiul art. 137 Cod administrativ, *în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul*. Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În acord cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

La rândul său, art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art. 121 Cod de procedură civilă, prevede că instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 Cod de procedură civilă reglementează că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În concordanță cu art. 218 Cod administrativ, examinarea şi soluționarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluționarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților şi/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

În conformitate cu art. 225 Cod administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege. În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea

combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe: a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul; b) competenţa autorităţii publice de a emite actul; c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ; d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite; e) proporţionalitatea, în conformitate cu art.29, a măsurilor adoptate prin act administrativ. Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

Materialul probator al cauzei atestă cu certitudine că, ***prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.74 din 15 martie 2017***, în temeiul art.116 alin.(l) alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova şi art.11 alin.(1) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău pe un termen de 5 ani.

La ***2 februarie 2022***, prin procesul-verbal al inițierii controlului nr. 90/16 al ANI, s-a refuzat inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința lui Paniș Alexei, judecător la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 33-34, vol.I)

Prin scrisoarea Președintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii nr. ***1065 m/i din 15 aprilie 2022***, în adresa Aparatului Președintelui Republicii Moldova a fost expediată scrisoarea și dosarele personale ale judecătorilor, în temeiul art. II din Legea nr. 47 din 10 martie 2022, pentru soluționarea chestiunii privind numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a 40 de judecători, dintre care și a judecătorului Paniș Alexei, de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani pe 137 de file. (f.d. 120-123, vol.I)

Concomitent, la 26 aprilie 2022 a fost expediată și scrisoare referitor la informațiile relevante în privința judecătorilor vizați, dintre care și a judecătorului Paniș Alexei, cu anexe la aceasta. (f.d. 162-170, vol.I)

Prin hotărârea Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 16/4 din ***22 aprilie 2022***, s-a constatat comiterea de către judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Paniș Alexei a abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 lit. p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014 și s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de „*averisment*” (f.d. 37-46, vol.I), ***însă prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 477/30 din 24 octombrie 2023*** „Cu privire la contestația împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 16/4 din 22 aprilie 2022 emise în privința judecătorului Alexei Paniș de la Judecătoria Chișinău”, a fost admisă contestația depusă de judecătorul Alexei Paniș împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 16/4 din 22 aprilie 2022 și *s*-

a adoptat o nouă hotărâre prin care se încetează procedura disciplinară din motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.

Prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din ***29 august 2022***, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal, cu privire la pretinsele acțiuni ilegale ale judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Paniș Alexei, la examinarea cererii de chemare în judecată inițiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova în dosarul nr. 3-1965/2021. S-a clasat procesul penal nr.25pr/2022 din 18 ianuarie 2022. (f.d. 20-30, vol.I)

Prin procesul-verbal al ANI nr. 578/02 cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale din ***24 octombrie 2022***, pentru anul 2021, se atestă lipsa aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale a judecătorul Paniș Alexei. (f.d. 35-36, vol.I)

La ***8 noiembrie 2022***, prin *scrisoarea nr. 01-06-54,* Președintele Republicii Moldova, în temeiul art. 11 alin. (3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, *a respins candidatura lui Paniş Alexei propus de Consiliul Superior al Magistraturii, pentru a fi numit în funcţia de judecător până la atingerea plafonului de vârstă*. (f.d. 17-19, vol.I)

În scrisoarea Președintelui Republicii Moldova, a fost indicat că, *exprimă refuzul numirii în funcția de judecător, implicit până la atingerea plafonului de vârstă, pe motiv că unii candidați nu corespund exigențelor legii, iar în cazul altora există suspiciuni de probleme de integritate care trebuie clarificate de către Consiliul Superior al Magistraturii. În partea în care este vizat magistratul Paniş Alexei s-a reținut următoarele teze*: „există incertitudine cu privire la integritatea judecătorului Paniș Alexei sau cu privire la legalitatea deciziilor pe care le-a luat în activitatea de până acum”; în particular, a remarcat că, „conform informațiilor recepționate, judecătorul Paniș Alexei a avut în gestiune și a luat parte din completele de judecată care au examinat dosare de rezonanță, iar în procesul de examinare a acestor dosare au fost emise hotărâri/decizii dubioase, ceea ce creează suspiciuni de părtinire și executarea unor ordine din zona politicului”; „judecătorul Paniș Alexei, conform informațiilor prezentate de Consiliul Superior al Magistraturii, a participat în anul 2019, împreună cu alți judecători, la acțiuni ilegale, în interes de grup, prin care a blocat activitatea organului de autoadministrare judecătorească și a unor judecători din instanțele judecătorești, pentru a nu permite Plenului Consiliului Superior al Magistraturii să examineze sesizarea Procurorului General interimar referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător”; „conform informațiilor prezentate de CNA, în cazul judecătorul Paniș Alexei există diferențe dintre veniturile declarate de proprietățile obținute. Acesta în perioada mandatului de 5 ani, fie declară date contradictorii în ani diferiți, fie omit să declare valoarea reală a bunurilor deținute în proprietate. De asemenea, unii din

judecători, dețin proprietăți imobiliare și bunuri mobile ce relevă discrepanțe clare între venitul oficial obținut și cheltuielile înregistrate pentru procurarea acestor bunuri”.

Este cert că, *la **16 martie 2023**, prin cererea prealabilă,* magistratul Paniș Alexei a solicitat anularea refuzului Președintelui Republicii Moldova nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022 și emiterea actului administrativ individual favorabil, decretul de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Prin răspunsul Aparatului Președintelui Republicii Moldova nr. 2/2-06-412 din ***31 martie 2023***, cererea prealabilă din 16 martie 2023, în temeiul art. 167 Cod administrativ, a fost respinsă ca inadmisibilă. (f.d. 31-32, vol.I)

Prin Raportorul de analiză operațională al CNA nr. 20230159 din *7* ***septembrie 2023***, nu s-au stabilit anumite discrepanțe între venituri și cheltuieli, iar Paniș Alexei în resursele informaționale interne, nu figurează. (f.d. 6-19, vol.II)

Conform procesului-verbal al Inspectoratului de Integritate al ANI nr. 475/22 cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale din ***31 octombrie 2023***, s-a constatat lipsa aparenței existenței unei diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte și averea dobândită pe de altă parte, de către subiectul declarării de Alexei Paniș, judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și membrii familiei sale. (f.d. 4-5, vol.II)

Este notabil și faptul că, *la **30 noiembrie 2022**, magistratul Paniș Alexei* a depus cerere în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, în sensul art. 116 din Constituție, art. 11 alin. (1), (3), (5) al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, *prin care a solicitat înaintarea Președintelui Republicii Moldova a propunerii repetate de emitere a* Decretului privind numirea subsemnatului în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă. (f.d. 185, vol.I)

La ***26 aprilie 2023***, Paniș Alexei a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune și cu solicitările enunțate supra. (f.d. 4-15, vol.I)

Prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din ***11 ianuarie 2024***, de către Procuratura Anticorupție s-a dispus începerea urmăririi penale pe faptul - fals în acte publice săvârșit prin înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false săvârșite în interesul unui grup criminal organizat, infracțiune prevăzută de art. 332 alin. (2) lit. c) Cod penal. (f.d. 1-3, vol.II)

*Este cert că, la materialele cauzei lipsește scrisoarea CNA ***** și anexele la aceasta, care este atribuită la gradul de secretizare ,,confidențial”, deși a fost solicitată de reclamant de la Consiliul Superior al Magistraturii și de la Procuratura Anticorupție.*

Așadar, speței sunt relevante prevederile art. 116 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care stabilesc că judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de

către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. *Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.*

Prin Legea nr. 47 din 10 martie 2022, au fost operate modificări la art. 13 al Legii nr. 154/2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în vigoare la momentul emiterii scrisorii din 8 noiembrie 2022, însă abrogată la 21 iunie 2023.

Conform prevederilor art. II din Lege, Consiliul Superior al Magistraturii va înainta Președintelui Republicii Moldova propunerile de numire în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă pentru: a) judecătorii al căror termen iniţial de numire în funcţie a expirat la data intrării în vigoare a prezentei legi, dar nu au fost supuşi evaluării extraordinare a performanțelor, prevăzută la art.13 alin.(4) lit. a) din Legea nr.154/2012 privind selecţia, evaluarea performanţelor şi cariera judecătorilor; b) judecătorii al căror termen iniţial de numire în funcţie va expira până la data de 1 aprilie 2022.

Prin hotărârea Înaltei Curți nr. 9 din 7 aprilie 2022 pentru controlul constituționalității Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, Curtea Constituțională a declarat *neconstituționalitatea textului* „…stabilite prin Constituția Republicii Moldova” din articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 exclude competența Consiliului Superior al Magistraturii de a adopta, pe baza acestui articol, hotărâri care rezultă din atribuțiile prevăzute de articolele 123 și 136 alin. (2) din Constituție (numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție şi aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători, precum și numirea judecătorilor la Curtea Constituțională). *Consiliul Superior al Magistraturii va propune Președintelui Republicii Moldova numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorilor al căror termen inițial de numire în funcție a expirat până la data de 1 aprilie 2022”.*

În accepțiunea art. 11 alin. (1), (3), (4) al Legii nr. 544 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii se numesc în funcţie, din rândul candidaţilor selectaţi în urma concursului, de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorii sunt numiţi în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani. Preşedintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcţia de judecător şi numai în cazul depistării unor circumstanțe care confirmă incompatibilitatea candidatului cu funcţia respectivă, de încălcare de către acesta a legislaţiei sau de încălcare a procedurilor legale de selectare şi promovare a lui. Refuzul de numire în funcţie trebuie să fie motivat şi se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul

apariţiei unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile. La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea candidatului în funcția de judecător în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

La caz, prin scrisoarea Președintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1065 m/i din 15 aprilie 2022, în adresa Aparatului Președintelui Republicii Moldova a fost expediată scrisoarea și dosarele personale ale judecătorilor, în temeiul art. II din Legea nr. 47 din 10 martie 2022, pentru soluționarea chestiunii privind numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a 40 de judecători, dintre care și a judecătorului Paniș Alexei, de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani pe 137 de file. (f.d. 120-123, vol.I)

Iar, **prin scrisoarea nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, Președintele Republicii Moldova, în temeiul art. 11 alin. (3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, a respins candidatura lui Paniș Alexei propus de Consiliul Superior al Magistraturii**, pentru a fi numit în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă. (f.d. 17-19, vol.I)

Respectiv, *la 30 noiembrie 2022, magistratul Paniș Alexei și-a valorificat dreptul și a depus cerere în adresa Consiliului Superior al Magistraturii*, în sensul art. 116 din Constituție, art. 11 alin. (1), (3), (5) al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, *prin care a solicitat înaintarea Președintelui Republicii Moldova a propunerii repetate de emitere a* Decretului privind numirea subsemnatului în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă. (f.d. 185, vol.I)

Instanța de judecată constată că, în evaluarea motivării refuzului de numire a lui Paniș Alexei în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, Președintele Republicii Moldova a invocat motive legate de evaluarea profesională și de comportamentul reclamantului, precum și discrepanțe dintre veniturile declarate și proprietățile obținute, aspecte care sunt esențiale în numirea unui judecător, și se referă la standardele înalte de integritate și profesionalism cerute de funcția de judecător, aspecte care nu pot fi contrazise prin controlul de legalitate efectuat de instanță, decât în cazul în care s-ar dovedi că au fost încălcate procedurile legale sau că motivele invocate sunt arbitrare, ceea ce nu este cazul în speță.

Mai mult, motivele invocate de Președintele Republicii Moldova s-au bazat pe informațiile livrate de alte autorități, dintre care sunt și informații cu gradul de secretizare „*confidențial*”, *la care instanța de judecată nu are acces conform Legii cu privire la secretul de stat*, însă care urmează a fi examinate sub aspect penal, fiind începută și urmărirea penală de Procuratura Anticorupție pe bănuiala

rezonabilă privind săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (2) lit. c) Cod penal, fals în acte publice.

Instanța de judecată analizând materialul probator existent, prezentat de părți remarcă că, refuzul Președintelui Republicii Moldova a fost fundamentat pe informații furnizate de Consiliul Superior al Magistraturii și Centrul Național Anticorupție, însă scrisoarea ultimei instituții, cu anexe lipsește, având în vedere că, este atribuită documentelor elaborate cu gradul de secretizare „confidențial", fapt ce reiese din ordonanța privind începerea urmăririi penale din 11 ianuarie 2024, dar și din scrisoarea Procuraturii Anticorupție nr. 5768 din 18 iunie 2024. (f.d. 27, vol.II)

Totodată, este notabil și faptul că, a fost pornit un proces penal, care se află pe rolul Procuraturii Anticorupție, în baza plângerii lui Paniș Alexei din 27 noiembrie 2023, privind faptele ilicite ale persoanelor necunoscute, angajați ai Serviciului de Informare și Securitate a Republicii Moldova și ai Centrului Național Anticorupție, ce a condiționat la 8 noiembrie 2022 emiterea de către Președintele Republicii Moldova a refuzului de numire a lui Paniș Alexei în funcția de judecător, până la atingerea plafonului de vârstă.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele reclamantului precum că, informația livrată Președintelui Republicii Moldova de către SIS, cu expedierea notelor informative către Centrul Național Anticorupție, Consiliului Superior al Magistraturii, Autorității Naționale de Integritate și Procuraturii Generale este denaturată, denigratoare și falsă aferent subiectului Paniș Alexei, atribuind unor documente elaborate, gradul de secretizare „*confidențial*", or, ***aceste aspecte urmează a fi soluționate în cadrul procesului penal nr. 2024960002.***

La fel, nu pot fi reținute și se resping aserțiunile reclamantului precum că, Președintele Republicii Moldova a acționat cu rea-credință, deoarece Centrul Naţional Anticorupţie a prezentat raportul de analiză operațională reținut de Procuratura Anticorupţie, ca act care confirmă lipsa dubiilor la capitolul legalității veniturilor şi proprietăților obținute de magistratul, Paniș Alexei și răspunsul CNA nr.02/183545 care atestă că, nu există procese/petiții/sesizări/cauze penale gestionate/examinate de centru referitor la pretinsa îmbogățire ilicită sau integritate profesională. Or, raportul dat a fost întocmit la 7 septembrie 2023 și răspunsul CNA la 9 decembrie 2022, ulterior emiterii scrisorii din 8 noiembrie 2022.

În plus, deși se invocă în cererea de chemare în judecată că, informațiile livrate de autoritățile statului în privința lui Paniș Alexei sunt denigratoare, ultimul nu este lipsit și de dreptul de a se adresa cu cerere de chemare în judecată împotriva acestora, inclusiv împotriva persoanelor care se fac vinovate de aceasta, în temeiul Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 și dispozițiilor Codului civil, prin care să solicite dezmințirea informației furnizate și repararea prejudiciului moral.

Instanța de judecată a analizat cazul și prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cu referire la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la un proces echitabil. CEDO a subliniat, în mai multe rânduri, importanța respectării procedurilor legale naționale în procesele de numire a judecătorilor, precum și a menținerii unui echilibru între criteriile de selecție și drepturile fundamentale ale candidaților.

În cazul de față, instanța de judecată a constatat că, refuzul de numire a reclamantului nu a încălcat drepturile acestuia la un proces echitabil, având în vedere că procedura de numire în funcție a judecătorului reprezintă în sine o procedură administrativă care se realizează în mai multe faze, și anume, desemnarea și înaintarea propunerii de către Consiliul Superior, emiterea decretului de numire în funcție a judecătorului, după caz, respingerea candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii și înaintarea propunerii repetate de către Consiliul Superior al Magistraturii, precum și emiterea Decretului de numire în funcție a judecătorului.

Prin urmare, rezultă că la propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un Decret cu privire la numirea candidatului în funcția de judecător în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

Or, este indubitabil că, cererea judecătorului Alexei Paniș de la Judecătoria Chișinău privind înaintarea propunerii repetate de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a fost inclusă în ordinea de zi ale ședințelor Consiliului Superior al Magistraturii din 1 iulie 2024, și ulterior, la 9 iulie 2024, chestiuni care de altfel au fost amânate.

Concomitent, *instanța de judecată reiterează argumentele expuse în încheierea de inadmisibilitate din 13 octombrie 2023 că*, scrisoarea Președintelui Republicii Moldova nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, nu poate constitui un act administrativ individual, ci reprezintă doar operațiune administrativă, în cadrul procedurii administrative inițiate de Consiliul Superior al Magistraturii în privința propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Respectiv, acțiunile instituției prezidențiale nu pot forma în sine obiectul unei proceduri administrative distincte, fiind niște acțiuni intermediare într-o procedură care este în derulare la moment la Consiliul Superior al Magistraturii, și anume, examinarea cererii magistratului Paniș Alexei privind înaintarea repetată a propunerii referitor la numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă depusă la 30 noiembrie 2022.

Aderent, urmează de subliniat că, procedura administrativă de examinare a propunerii de numire în funcție a magistratului, Paniș Alexei, până la atingerea plafonului de vârstă nu a fost finalizată, urmând să se desfășoare următoarea etapă stabilită de lege, verificarea temeiurilor invocate pentru respingerea candidaturii,

cu înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecată, în baza cererii depusă la 30 noiembrie 2023 de judecătorul Paniș Alexei la Consiliul Superior al Magistraturii.

De altfel, o etapă deja a fost desfășurată, fapt confirmat de însăși reclamant, și anume că, după primirea scrisorii de la Președintele Republicii Moldova, Inspecția Judiciară de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a examinat circumstanțele indicate în refuzul nr.01-06-54 din 8 noiembrie 2022, şi prin Nota informativă din 16 decembrie 2022 a constatat lipsa circumstanțelor/probelor de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare şi promovare a lui, iar ca urmare, cererea magistratului Paniș Alexei de înaintare repetată a propunerii referitor la numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, urmează a fi examinată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin urmare, doar ulterior realizării procedurii descrise, aferente examinării propunerilor de numire în funcție a judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă, judecătorul Paniș Alexei nu va fi lipsit de dreptul de a iniția acțiunea în contencios administrativ. Or, procedura administrativă la caz, nu a fost finalizată, iar autoritățile publice implicate în examinarea acesteia, nu au emis actele administrative finale, susceptibile de a fi supuse contestării în procedura contenciosului administrativ, odată cu operațiunea administrativă.

Suplimentar, instanța de judecată consideră necesar de a indica că, asemenea procedură a fost respectată de cei 11 judecători aflați în aceiași situație identică ca și Paniș Alexei, și care au fost vizați în scrisoarea Președintelui Republicii Moldova nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, solicitând Consiliului Superior al Magistraturii înaintarea repetată a propunerii referitor la numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, candidaturile căror fie au fost admise, fie respinse de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Or, art. 137 alin. (4) cod administrativ prevede expres că, dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În sprijinul poziției exprimate, instanța de judecată se ghidează de principiul egalității consacrat la art. 23 Cod administrativ, care stabilește că, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectând principiul egalităţii şi nediscriminării. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

Cu referire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, și anume, Decretul de numire/confirmare în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, instanța de judecată reține următoarele aspecte ce succed.

În speță, obligarea Președintelui Republicii Moldova de a emite Decretul de numire în funcție de judecător la Judecătoria Chișinău a lui Paniș Alexei până la atingerea plafonului de vârstă, fără a ține cont de rigorile și etapele instituite de lege, excedează competența instanței de judecată, iar în fond ar constitui o substituire în funcțiile și atribuțiile instituției prezidențiale, dar și a Consiliului Superior al Magistraturii, acordate de art. 116 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 11 alin. (1), (3), (4) al Legii nr. 544 cu privire la statutul judecătorului.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Reținând prevederile art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificând legalitatea acțiunilor întreprinse de instituția prezidențială, instanța de judecată constată că, acțiunile specificate, sunt justificate, or, doar ulterior emiterii scrisorii din 8 noiembrie 2022, au fost emise acte oficiale ale autorităților competente ale statului, la care se referă reclamantul, care sunt esențiale în vederea examinării de către Consiliul Superior al Magistraturii a cererii lui Paniș Alexei de numire în funcție a judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă.

Or, de către instituția prezidențială, a fost respectată procedura, competențele și normele materiale, în conformitate cu legislația în vigoare, iar asupra oportunității respingerii candidaturii reclamantului sau numirii acestuia în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, cu emiterea Decretului în acest sens, instanța de contencios nu se va expune, deoarece aceasta ar constitui o subrogare în competențele instituției prezidențiale.

La acest segment, instanța de judecată enunță că, Constituția și legislația națională stipulează că, puterea judecătorească, executivă și legislativă au roluri și competențe clar definite. Decizia de numire a judecătorilor este de obicei o prerogativă a Președintelui, fiind un act de putere discreționară exercitată în limitele constituționale. Instanța de contencios administrativ, are competența de a verifica legalitatea actelor administrative, nu și oportunitatea lor. Dacă instanța de judecată ar decide asupra oportunității unei numiri, acest lucru ar putea fi interpretat ca o subrogare în competențele Președintelui. Astfel, instanța de judecată și-ar depăși rolul constituțional de a asigura legalitatea și ar interveni într-o decizie administrativă, care este apanajul executivului. Or, instanța de judecată

nu poate, prin interpretarea sa, să influențeze aceste competențe fără să încalce principiile constituționale de separare a puterilor.

Analizând normele legale citate supra în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și materialul probatoriu administrat, instanța de judecată conchide că, instituția prezidențială, ținând cont de dreptul discreționar, a emis scrisoarea nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, în baza informațiilor oficiale livrate și prezentate de alte autorități/instituții de stat, în conformitate cu legea.

Prin urmare, instanța de judecată nu a constatat admiterea abaterilor, de către instituția prezidențială, la examinarea propunerii de numire în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Or, *Preşedintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii* pentru numirea în funcţia de judecător şi numai în cazul depistării unor circumstanţe care confirmă incompatibilitatea candidatului cu funcţia respectivă, de încălcare de către acesta a legislaţiei sau de încălcare a procedurilor legale de selectare şi promovare a lui. Refuzul de numire în funcţie trebuie să fie motivat şi se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii.

Însă, la propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Preşedintele Republicii Moldova emite un Decret privind numirea candidatului în funcţia de judecător în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

Finalmente, instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge, ca neîntemeiată, pretenția reclamantului de obligarea instituției prezidențiale de a emite actul administrativ individual favorabil, și anume, Decretul de numire/confirmare în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, or, instituția prezidențială prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat în ședința de judecată legalitatea acțiunilor executate, precum și respectarea procedurilor legale în acest sens.

În conformitate cu art. 219, 224 alin.(1) lit. f), 225, 226, 229, 232 ale Codului administrativ, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ inițiată de Paniș Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil nr. 01-06-54 din 8 noiembrie 2022, în partea ce-l vizează pe Paniș Alexei și obligarea emiterii actului administrativ individual

favorabil, și anume, Decretul de numire/confirmare în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, ca fiind neîntemeiată.

Se explică părților că instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 15 zile este un termen de decădere.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrativ Diana Corlăteanu